

Medicus

Nr. 7 (829)
NOIEMBRIE 2009

Fondator: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova

Editorial

Ce trebuie să știți despre A(H1N1)

Este dificil de prevăzut impactul unei pandemii cauzate de acest tip de virus. Acesta depinde de virulența agentului patogen, imunitatea populației, protecția formată de anticorpii apăruiți în urma gripei sezoniere și alți factori ce țin de gazdă. Evenimentele derulate prin apariția bruscă, răspândirea rapidă și transmiterea de la om la om a gripei noi, au impus OMS să ridice faza pandemică de la 5 la 6. Situația epidemiologică privind infecția gripală de tip nou A(H1N1) în Republica Moldova la data de 17.11.2009 s-a prezentat astfel - au fost înregistrate 1965 cazuri cu suspiecție de infecție cu virusul gripal A(H1N1). În 975 cazuri, inclusiv șapte decese, a fost confirmată prezența virusului gripal A(H1N1) noul subtip. Sub aspect antigenic virusul gripal de tip nou A(H1N1) diferă mult de acel gripal sezonier uman A(H1N1), de aceea vaccinurile antigripale umane sezoniere nu pot acorda protecție contra gripei de tip nou A(H1N1). Virusurile gripale pot supraviețui pe diverse suprafețe din mediul ambiant până la 2-8 ore după ce au fost depozitate pe ele. Virusul în cauză poate fi distrus la temperaturi de +75+100°C.

A fost dovedit, că acest virus este contagios și se transmite de la om la om la fel ca și virusurile gripale sezoniere - prin tuse și strănut de la persoanele bolnave. Uneori oamenii se pot îmbolnăvi indirect prin atingerea suprafețelor, obiectelor infectate cu virusuri gripale și ulterior atingând mucoasele oculare, bucale și nazale. Nu există risc de infectare cu acest virus prin consumarea produselor din carne de porc bine preparate termic. De asemenea, utilizarea apei din surse sigure, dezinfectată prin metodele corespunzătoare, nu poate fi un factor de risc în transmiterea virusurilor gripale. Studiile referitoare la gripa sezonieră demonstrează că oamenii pot fi contagioși cu o zi înaintea apariției simptomelor gripale și 7 zile de la debutul maladiei. Copiii, în special cei mici, pot fi contagioși mai multe zile.

Gripa cu virusul nou A(H1N1), spre deosebire de cea sezonieră, se manifestă clinic preponderent la persoane tinere, anterior sănătoase. Manifestările clinice sunt asemănătoare cu cele din gripa sezonieră. Pacienții prezintă semne clinice caracteristice sindromului respirator acut, ce include cel puțin două dintre următoarele simptome: febră, tuse, dureri în faringe, mialgii generale, cefalee (mai des frontală), frisoane, posibil diaree și vomă. Frecvența atestării sindromului dispeptic (11-38%) este mai mare decât în gripa sezonieră. Este posibilă dezvoltarea pneumoniilor, care pot evolua cu sfârșit letal.

Grupele cu risc sporit de complicații după suportarea infecției gripale cu virusul nou A(H1N1), actualmente, sunt definite ca fiind aceleași ca și pentru gripă sezonieră și includ următoarele categorii de persoane:

1) copiii cu vârsta sub 5 ani. Se va ține cont că riscul compli-

cațiilor severe postgripale este mai mare în rândul copiilor cu vârste sub 2 ani;

2) femeile gravide;

3) adulții cu vârsta de 65 ani și mai mult;

4) persoanele cu anumite afecțiuni cronice sau stări pre-morbide, precum:

a) maladii pulmonare cronice (inclusiv astm);

b) maladii cardiovasculare (cu excepția hipertensiunii);

c) insuficiență renală;

d) insuficiență hepatică;

e) maladii hematologice;

f) maladii neurologice, neuromusculare;

g) tulburări metabolice (inclusiv diabetul zaharat);

h) stări imunosupresive, inclusiv cele cauzate de medicamente sau de HIV;

5) persoanele cu vârsta sub 18 ani, care primesc, pe termen lung, terapie cu aspirină;

6) persoanele din instituțiile de îngrijire medicală de tip închis.

Confirmarea diagnosticului infecției cu virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova se efectuează doar în baza reacției de polimerizare în lanț (RT-PCR).

Tratamentul, în mare parte, este patogenetic și simptomatic, alcătuit din: pauză la pat, consum sporit de lichide, antitusive, antipiretice, analgetice în caz de febră și mialgii pronunțate. La copii și adolescenți nu se indică aspirina din cauza riscului sporit al apariției sindromului Reye. În cazuri severe poate fi necesară administrarea intravenos de soluții perfuzabile pentru detoxicare. Efecte virusocide specifice sunt asigurate de Oseltamivir (Tamiflu) și Zanamivir (Relenza) - inhibitori de neuraminidază, eficienți în tratamentul gripei de tip nou A(H1N1). În caz de hipoxie se aplică oxigenoterapia și ventilarea mecanică. Medicația antivirală pentru tratarea gripei cu virusul nou A(H1N1) va fi administrată numai de medic.

Cum să ne protejăm? - este o întrebare de extremă importanță în situația epidemiologică la zi. Așadar:

⇒ Nasul și gura vor fi acoperite cu batista personală în timpul strănutului sau al tusei. Batistele personale nu se împrumută;

⇒ Mâna nu va fi dusă la ochi sau la gură decât după ce a fost spălată cu apă și săpun;

⇒ Se vor evita pe cât posibil aglomerațiile;

⇒ Se va evita contactul apropiat cu persoane care prezintă semne clinice evidente de afecțiuni acute respiratorii (febră, tuse, strănut, ochii congestionați etc.);

⇒ Persoanele care prezintă simptome asemănătoare gripei se vor izola de restul familiei și vor fi examinate de către medicul de familie pentru stabilirea diagnosticului și a conduitei terapeutice.

Tiberiu HOLBAN
Liviu IAROVOI,
Catedra Boli infecțioase,
tropicale și parazitologie
medicală

Știri pe scurt

☒ La **30 octombrie 2009**, în cadrul Facultății Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu” a avut loc lansarea de carte „**Tehnologie farmaceutică**”. Tratatul în trei volume este destinat pregătirii și perfecționării profesionale a studenților, farmaciștilor, masteranzilor, specialiștilor din industria farmaceutică și cosmetică, universitarilor și cercetătorilor din domeniul vast și complex al medicamentului. Volumele de carte sunt rezultatul unei fructuoase colaborări între Facultatea Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu” și cadrele didactice de la Facultatea Farmacie UMF „Gr.T. Popa” (Iași) și UMF Târgu Mureș, România.

☒ În perioada **25-31 octombrie**, prof. univ. Viorel Prisăcari, prorector pentru activitate științifică a USMF, a fost delegat în orașul Istanbul pentru participare în cadrul atelierului de lucru în vederea asigurării cu vaccinuri împotriva pandemiei de gripă A(H1N1).

☒ Prof. univ. Stanislav Groppa, șef catedra Neurologie FPM, a participat la Congresul Internațional de Neurologie din orașul Bonn, Germania. Congresul și-a ținut lucrările la **26-30 octombrie** curent.

☒ În perioada **29-31 octombrie**, conf. univ. Agafia Moraru, șef curs Reabilitare medicală, medicină fizică și terapie medicală, a luat parte la Congresul Național cu participare Internațională în Recuperare medicală, Medicină fizică și Balneoclimatologie din orașul Brașov, România.

☒ Conf. univ. Svetlana Diacova, catedra ORL, cercetător științific superior Laborator ORL, a fost delegată în orașul Rochester, Minnesota, SUA, pentru realizarea unui stagiului în clinica Mayo în perioada **6-16 noiembrie**.

☒ În perioada **7 -11 noiembrie**, conf. univ. Victoria Cereș, catedra Medicină alternativă și complementară, a participat la lucrările Conferinței Internaționale și Expoziția în domeniul Medicinii Tradiționale-2009 (or. Guangzhou, Republica Populară Chineză).

☒ În perioada **9- 20 noiembrie**, prof. univ. Grigore Zăpuhlăh, șef catedră Neurochirurgie, a prezentat un raport în cadrul celei de-a IX-a Conferințe Internaționale Cerebro-Vasculară din orașul Nagoya, Japonia.

☒ Prof. univ. Gheorghe Mușet, șef catedra Dermatovenereologie, a fost delegat în orașul Brașov, România, pentru a participa la Conferința Națională de Dermatologie (**12-15 noiembrie**).

☒ În capitala Ucrainei, **între 13 și 20 noiembrie**, a fost organizat un curs de instruire privitor la aplicarea metodei computerizate de instruire în conduita maladiilor la copii. La acest curs a participat prof. univ. Stasii Ecaterina, catedra Pediatrie și Neonatologie FPM.

☒ Din data de **16 noiembrie 2009**, obligațiunile de director al Filiei francofone a USMF îi vor fi atribuite conf. univ. Gavriluță Vadim, catedra Farmacologie și farmacologie clinică.

☒ Asist. univ. Zinaida Bezverhni, catedra Farmacie socială, a participat în perioada **18-20 noiembrie** la lucrările seminarului „Calitatea tutelui farmaceutice în Europa” (or. Strasbourg, Franța).

DIN CUPRINS:

Ședința în plen a farmaciștilor din Republica Moldova

p. 2

Diplome pentru masterii Școlii de Sănătate Publică

p.2

Studenții USMF "Nicolae Testemițanu" în luptă cu gripa

p. 2

Perspectivile colaborării moldo-italiene

p. 3

Cursuri de formare din partea OMS

p. 3

Stomatologii americani din nou în Moldova

p. 3

Vasile Procopișin – patriarhul farmaceuticii autohtone

P.4

Agenda Universitară

În căutarea soluțiilor corecte

În data de **16 noiembrie curent**, în cadrul USMF a avut loc ședința extraordinară cu privire la organizarea procesului de studii în condițiile răspândirii gripei pandemice A (H1 N1). Acad. Ion

venit din vacanță și a fost reluat procesul de studii. În discursurile lor prorectorii, profesorii universitari Olga Cernetchi, V. Prisăcari, conf. univ. V. Chicu au insistat de a găsi cea mai bună modalitate de organizare a procesului didactic conform circumstanțelor existente. Pentru a diminua riscul de răspândire a gripei pandemice A (H1N1) în mediul comunității universitare ar trebui create condiții de maximă securitate antiepidemică cu respectarea prevederilor actelor normative: păstrarea curățeniei, respectarea igienei în blocurile de studii. S-a înaintat cerința ca toți studenții și profesorii să poarte halate albe, măști, pe care să le dezinfecteze peste fiecare două ore; să aibă încălțăminte de schimb, să se spele sistematic pe mâini; în grupurile sanitare să fie deger-

genți; auditoriile să se aerisească periodic. Informațiile despre cazurile de depistare a persoanelor infectate se vor prezenta la catedre, decanate, la alte subdiviziuni ale instituției, ca în ultimă instanță să ajungă la Comisia de lucru pentru monitorizarea și evoluarea situației epidemice la gripa pandemică cu virusul A (H1N1).

Ababii, rectorul Universității, moderatorul întrunirii, a relevat importanța problemei puse în discuție, invitându-i pe cei prezenți la o convorbire interactivă și constructivă, și anume, prorectorii, decanii, prodecanii, șefii de catedre, reprezentanții sindcatelor.

E de notat că la 16 noiembrie studenții au re-

Ședința în plen a farmaciștilor din Republica Moldova

În perioada 5-6 noiembrie a.c., la Chișinău și-a desfășurat lucrările cel de-al VI-lea Congres al Farmaciștilor din Republica Moldova.

Congresul a fost consacrat celei de-a 45-a aniversări de la fondarea Facultății Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu” și 75 ani de la nașterea profesurii universitare.

Vasile Procopișin. Debutul Congresului s-a dat prin intonarea Imnului Farmacistului de către toți cei 421 delegați prezenți în sală. La această reuniune au participat atât personalități cu nume notorii din republică, înalți oficiali, profesori, cât și oaspeți din străinătate: dl Vladimir Hotineanu, ministrul Sănătății al Republicii Moldova; dl Th (Dick) FJ Tromp, președintele EuroPharm Forum; Gheorghe Ghidirim, președintele Ligii Medicilor din Republica Moldova; Viorel

Prisăcari, prorector pentru activitate științifică, USMF „Nicolae Testemițanu”; V.Ghicavâi, președintele Asociației Farmacologilor, reprezentanți ai Societății Române de Istoria Farmaciei,

te în această perioadă. Printre recomandările ministrului s-a numărat ajustarea legislației farmaceutice naționale la legislația farmaceutică europeană. Cu părere de rău, delegația

ucraineană nu a putut fi prezentă la Congres din cauza problemelor ce țin de gripa A (H1N1) și cu care se confruntă această țară la moment.

În zilele Congresului oaspeții au luat cunoștință de problemele din domeniul farmaceutic din Republica Moldova. Participanții la Congres au audiat comunicări în patru sesiuni, care au atins cele mai importante aspecte ale farmacologiei din Republica Moldova.

Fiecare sesiune a luat sfârșit prin dezbateri pe marginea prezentărilor.

Sesiunea plenară a Congresului s-a încheiat prin alegerea organelor de conducere ale Asociației Farmaciștilor și ale Comisiei de Cenzori.

Diplome pentru masterii Școlii de Sănătate Publică

În ziua de 6 noiembrie, masterii Școlii de Sănătate Publică din cadrul USMF au încercat emoții deosebite, „unice în viață”, după cum au declarat ei.

După doi ani de studii de masterat acestora le-au fost înmânate diplomele mult așteptate. Conducerea școlii a avut grijă să premieze pe cei mai harnici masteri ai celei de-a treia promoții.

Într-o atmosferă solemnă și caldă, domnul Oleg Lozan, directorul Școlii de Sănătate Publică, s-a arătat mândru de succesele discipolilor șco-

lii, exprimându-și speranța că toate cunoștințele acumulate timp de doi ani vor fi de un real folos pe viitor pentru toți absolvenții.

Rectorul Universității, acad. Ion Ababii, prezent la eveniment, a menționat că masterii Școlii de Sănătate Publică reprezintă o rezervă importantă pentru domeniul medical din Republica Moldova. Domnul rector a adus mulțumiri în numele Senatului Universității, dorind specialiștilor în sănătate publică să aibă parte de frumoase realizări în interesul medicinei autohtone.

Asociația Studenților și Rezidenților din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” a organizat în satul Oxentea, raionul Dubăsari, un concert dedicat luptei cu gripa.

pentru copii și tineri”. „Responsabilizarea copiilor și tinerilor din satele de lângă Prut și Nistru este foarte importantă. Ei trebuie să înțeleagă beneficiile raportării la primărie sau medicului veterinar a cazurilor

Studentii USMF „Nicolae Testemițanu” în luptă cu gripa

La spectacolul din data de 30 noiembrie curent au participat interpreții Doinița Gherman, Vasile Marin împreună cu Lia și Felicia, TVC Club (teatrul umoristic) și Ansamblul de copii din Oxentea, condus de Anatol Iliev. În cadrul concertului au fost repartizate pliante informative cu măsurile de prevenire a gripei. Concertul a fost precedat de o sesiune informativă despre gripă și metodele de prevenire a ei, susținută de elevii din Oxentea.

Sesiunile de informare a copiilor despre gripă și activitățile organizate la nivel de comunitate fac parte din Proiectul „Acțiuni comunitare pentru copii și tineri”, implementat de Asociația Studenților și Rezidenților din Medicină în cadrul Proiectului Băncii Mondiale privind controlul gripei și gradul de pregătire în caz de pandemie umană și activitățile de răspuns.

Proiectul s-a desfășurat în 23 de sate din zona acvatică a râurilor Prut și Nistru (raioanele Edi-neț, Florești, Ungheni, Criuleni, Hâncești, Nisporeni, Ștefan Vodă,

suspecte de boală la păsări. Astăzi, când avem deja un nou tip de gripă – A (H1N1) – nu este suficient doar

să cunoști regulile de igienă personală”.

La prima etapă a Proiectului „Acțiuni comunitare pentru copii și tineri”, viitorii medici s-au întâlnit cu peste 600 de elevi din

Activitate comunitară pentru tinerii din Oxentea

În timpul seminarului de instruire realizat de tinerii din Oxentea

Dubăsari, Cahul, Strășeni, Anenii Noi, Leova) și a avut drept scop informarea copiilor și tinerilor despre pericolul gripei, inclusiv a gripei aviare și a celei pandemice și adoptarea unor comportamente responsabile față de propria sănătate.

„Copiii și tinerii sunt cei mai vulnerabili la gripă, inclusiv gripa aviară și cea pandemică, dar tot ei sunt cei care pot fi de ajutor adulților pentru a opri răspândirea virusului”, consideră Marcel Abraș, coordonatorul Proiectului „Acțiuni comunitare

clasele superioare în cadrul sesiunilor informative interactive. Mai târziu, copiii, ajutați de studenți, au elaborat diverse activități de informare a elevilor și populației rurale despre gripă, cum ar fi teatrul social, ziare de perete, flash-mob-uri cu distribuirea materialelor informative.

Viorica CHELBAN,
coordonatorul proiectului
„Activități comunitare
pentru copii și tineri”,
Facultatea Medicină,
anul VI

Colaborare internațională

Perspectivile colaborării moldo-italiene

În data de 12 noiembrie curent, USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a primit în vizită de documentare delegația Ministerului Sănătății al Republicii Italia, constituită din următoarele persoane de stat: Pietro Malara, Directorul Oficiului de Acorduri Bilaterale din cadrul Departamentului Relații Internaționale a Ministerului Sănătății, Alita Bisignani, Director Resurse Umane al Sistemului Național de Sănătate al Ministerului Sănătății, și Patrizia Parodi, Director pe Sănătate, responsabil de colaborarea cu Republica Moldova, din cadrul Departamentului Relații Internaționale și UE al Ministerului Sănătății. În cadrul grupului de lucru au fost discutate propuneri

de colaborare în domeniul pregătirii și specializării personalului medical. A fost, de asemenea, examinată posibilitatea de recunoaștere reciprocă a diplomelor

eliberate de instituțiile medicale superioare; despre preluarea experienței partenerilor italieni în

ajustarea curriculei universitare și de învățământ medical mediu la standardele europene; analiza posibilităților de colaborare în domeniul cercetărilor științifice, de inițiere a cursurilor de instruire și a stagiilor în cadrul clinicilor medicale de performanță.

Domnul Pietro Malara a ținut să menționeze că perspectivele de colaborare pot avea mai mari șanse de izbândă dacă se aplică la proiectele sponsorizate de Comisia Europeană. Acestea pot fi de scurtă durată precum TAIEX sau proiecte de „înfrățire” care pot dura până la doi ani.

Vizita reprezentanților Ministerului italian al Sănătății a avut la bază cea de-a doua reuniune moldo-italiană a Grupului de Monitorizare și Coordonare în cadrul Memorandumului de Înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italia în

materie de sănătate și științe medicale, semnat la 16 noiembrie 2000.

Stomatologii americani din nou în Moldova

În perioada 9-15 noiembrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost gazda unei echipe de specialiști din statul Carolina de Nord, Statele Unite ale Americii.

Scopul vizitei delegației a fost de a realiza cursuri de instruire studenților, rezidenților și profe-

Facultatea Stomatologie a USMF a fost responsabilă de primirea acestei delegații. Ion Lupan, decanul acestei facultăți, precum și prodecanul Oleg Solomon au asigurat buna desfășurare a cursurilor de instruire.

Rectorul Universității, acad. Ion Ababii a ținut să specifice că „atât vizita, cât și relațiile frumoase stabilite deja cu Universitatea

sorilor Facultății Stomatologie în domeniul igienei dentare, acordarea asistenței medicale stomatologice copiilor orfelinatelor din raioanele Ialoveni și Strășeni, evaluarea necesităților în utilaj medical și realizarea programelor de prevenție.

Din delegație au făcut parte Prof. Dr. Stephan Mackler, Asociația Dentară din Carolina de Nord; Dr. Rick Mumford, profesor asociat la Universitatea Carolina de Nord la Chapel Hill, Facultatea Stomatologie; doamna Le Ann Keefer, reprezentant de la Dentsply; specialiști din domeniul igienei dentare: Julia Zhogina și Harriet London, asistente medicale specializate în îngrijirile paliative: Eva Wilcox și Melody Corkhill.

din Carolina de Nord ne inspiră un optimism și credem că doar împreună vom reuși să facem multe lucruri frumoase.”

Oaspeții din SUA își doresc și pe viitor o colaborare cu USMF, iar din primăvara anului viitor această colaborare se va axa și pe domeniul tehnologiilor informaționale. Tot în primăvara anului viitor un grup de voluntari, studenți americani sunt așteptați în Moldova pentru a oferi tratament dentar orfelinatelor din țară.

La final, pe o notă familiară, domnul Stephan Mackler a mulțumit rectorului pentru ospitalitatea de care dă dovadă de fiecare dată și a menționat că „finanțele noastre sunt limitate, dar inima noastră este mare.”

Cursuri de formare din partea OMS

WORKSHOP NAȚIONAL HINARI reprezintă un curs de formare destinat bibliotecarilor din rețeaua bibliotecilor medicale, specialiștilor și cercetătorilor din domeniul medicinei și farmaceuticii.

OMS în tehnologii informaționale. În programul de instruire au fost incluse mai multe teme, și anume:

1. Concepte de bază ale Internetului;
2. Evaluarea resurselor me-

diatice pe Internet;

ei de închidere au fost înmânate diplome de participare la aceste cursuri.

Precizăm că HINARI (Access to Research Initiative) oferă în variantă electronică, gratuit sau la un preț redus cele mai importante reviste de biomedicină și științe sociale instituțiilor locale, non-profit din țările în curs de dezvoltare.

HINARI a fost lansat în ianuarie 2002, cu o colecție de 1500 reviste de la șase edituri importante: Blackwell, Elsevier Science, the Harcourt Worldwide STM Group, Wolters Kluwer International Health & Science, Springer Verlag and John Wiley. Numărul editorilor de reviste și ediții complete a crescut continuu. Astăzi circa 150 editori oferă mai mult de 6.200 reviste programului Hinari și altele foarte curând vor fi parte a acestui program.

Programul Hinari a luat ființă în 2000, în cadrul Health Inter-

Network, introdus de către Secretarul General al Națiunilor Unite, Kofi Annan.

Pentru mai multe detalii accesați: <http://www.who.int/hinari/about/en/>

3. Web site-ul HINARI;
4. Resursele editurilor partenere;
5. Utilizarea limitelor pentru căutare în PubMed;
6. Strategii de marketing.

La sfârșitul cursurilor au avut loc discuții pe baza materialului audiat, iar în cadrul ceremoni-

tarul General al Națiunilor Unite, Kofi Annan.

Pentru mai multe detalii accesați:

<http://www.who.int/hinari/about/en/>

Întâlniri moldo-germane și noi orizonturi de cooperare

În perioada 27 octombrie-1 noiembrie curent, USMF „Nicolae Testemițanu” a primit vizita delegației Ministerului Federal al Sănătății din Germania.

Scopul întâlnirii a fost de a or-

continua. Dr. Klaus Wilms a mulțumit pentru invitație, precizând că este un bun prilej de a face un larg schimb de experiență privind optimizarea procesului de instruire, educare și perfecționare a viitorilor medici și farmaciști.

ganiza activități didactice (cursuri și lucrări practice) și de a evalua planul strategic de dezvoltare la USMF, la compartimentul reformă curriculară. În prima zi oaspeții au avut o întâlnire cu acad. Ion Ababii, rectorul Universității, prorectorii, decanii și prodecanii facultăților Medicină, Rezidențiat și Secundariat Clinic și Perfecționarea Medicilor.

Rectorul Ion Ababii a prezentat cartea de vizită a Universității, referindu-se în mod special la procesul de studii universitare, postuniversitare și perfecționare

Oaspeții au participat la adunarea colaboratorilor catedrelor în Sala de Ședință a Senatului.

În data de 30 octombrie, au fost făcute totalurile vizitei, precum și aduse multiple și concrete recomandări ce țin de restructurarea catedrelor, de activitatea științifică desfășurată în cadrul Universității și ajustarea studiilor postuniversitare la standardele europene. În continuare, urmează ca propunerile aduse să fie analizate și implementate în dependență de necesitățile instituției.

Vasile PROCOPIȘIN – patriarhul farmaceuticii autohtone

In memoriam

Din nou suntem în plină toamnă, din nou cad frunzele din pomi, și gândul ne duce la acel 20 noiembrie, când sărbătorim nașterea Omului Vasile Procopișin. În acest noiembrie Domnia Sa ar fi împlinit 75 ani...

Profesor universitar, doctor habilitat în științe farmaceutice, membru-corespondent al Academiei de Științe din Moldova, Președinte al Asociației Farmaciștilor din Republica Moldova, Membru al Academiei Internaționale „International Academy of Sciences of Nature and Soci-

ety”, dl Vasile Procopișin și-a adus contribuția considerabilă la perfecționarea continuă a procesului de studii la catedră și facultate; la renovarea standardelor educaționale, planurilor și programelor analitice pentru studenți, rezidenți și cursanți; a implementat cele mai noi metode

și forme de instruire și evaluare a cunoștințelor. Remarcabila activitate științifică a savantului Vasile Procopișin a fost reflectată în peste 250 de lucrări științifico-didactice de o certă valoare, inclusiv 8 monografii, 6 manuale, 12 îndrumări metodice.

Prin plecarea sa dintre

noi, comunitatea farmaceutică și academică a pierdut unul dintre cei mai distinși cercetători și profesori de excepție, un om cu alese calități intelectuale și morale, un înțelept, a cărui imagine luminoasă va rămâne pentru totdeauna în amintirea celor care l-au cunoscut.

Marcat de înțelepciune și inteligență, a știut întotdeauna să fie la înălțimea standardelor cerute de omenesc, SĂ FIE AȘA CUM TREBUIE.

Cei din jur l-au apreciat și răsplătit cu multă considerație și respect. Este de datoria urmașilor să-i păstreze Figura în rândul marilor oameni de știință ai țării.

Profesionalismul, talentul și spiritul inovativ de care a dat dovadă în permanență în promovarea intereselor profesionale și statale, l-au plasat în avangarda personalităților de vază din Moldova.

În mediile academice internaționale, ca și în țară, a devenit un nume de referință în domeniul farmaciei care, pe parcursul remarcabilei sale cariere știin-

țifice, a dobândit o deosebită relevanță pentru dezvoltarea profesiei.

A intrat în istorie cu un inegalabil entuziasm, bazat pe interesele unei activități, pe dorința fermă de a contribui din plin la ascensiunea prestigiului profesiei de farmacist. S-a dăruit pe sine semenilor și a reușit să găsească un loc în sufletul fiecăruia, rămânând pentru toți ca un dar pe care ni l-a dat viața prin perseverență, bunătatea și înțelepciunea sa.

Astăzi suntem în situația de a păstra în amintire doar imaginea unui dascăl model, dăruit cu toate calitățile profesiei, stăpânind până la perfecțiune arta didacticii, întemeiată pe aptitudini certe, pregătire de cel mai înalt grad în specialitate, cultura generală de largă cuprindere,

o nestăvilită preocupare pentru informare și cunoaștere, o atitudine permanent activă, putere, voință și dăruire totală în lucrul cu studenții. Un profesor, care timp de atâtea decade se menține la cel mai înalt nivel, care formează alți profesori și care se poate lăuda cu adevărat ca a învățat generații, nu poate fi decât unul excepțional.

Pilda vieții și a muncii sale pline de abnegație, dăruirea pentru profesia de farmacist pe care a servit-o cu credință și pasiune, constituie un model pentru generațiile prezente și cele viitoare.

Colectivul Catedrei Farmacie Socială „Vasile Procopișin”, Facultatea Farmacie, USMF „Nicolae Testemițanu” din RM

Felicitări

Avem deosebita plăcere de a felicita toți colaboratorii USMF „Nicolae Testemițanu” care în luna lui Brumar își sărbătoresc ziua de naștere. Vă aducem sincere urări de bine, sănătate, frumoase realizări pe

plan personal și profesional. Niciun nor să nu vă întunece orizontul vieții. Numai soare în suflet și bucurii de la fiecare zi trăită!

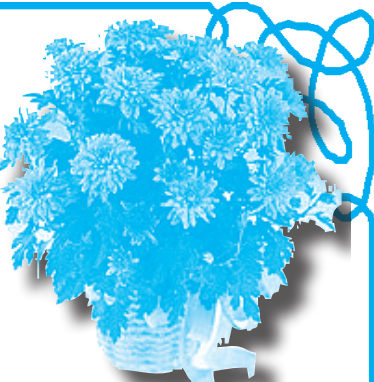
La mulți ani, dragii noștri colegi!

Ababii Elena, îngrijitor încăperi, Cantina nr. 1 "Smaranda"
Afanasiev Oleg, îngrijitor teren, Blocul Morfologie
Agachi Svetlana, conf.univ., Catedra Medicina internă (REZ)
Amoașii Dumitru, conf.univ., Catedra Biologie moleculară și genetică umană
Aramă Efim, prof. univ., Catedra Fiziologia omului și biofizică
Babii Elena, bibliotecar, Biblioteca 2
Badan Vladislav, asistent, Catedra Sănătate publică și management "Nicolae Testemițanu"
Baltaga Svetlana, îngrijitor încăperi, Complexul sportiv
Banari Zinaida, ușier, Blocul didactic nr. 3
Barbos Elena, Bibliotecar principal
Becciev Parascovia, contabil șef, Contabilitatea
Bernaz Eduard, conf.univ., Catedra Chirurgie (FPM)
Beșleagă Tudor, asistent univ., Catedra Fiziologia omului și biofizică
Bivol Grigore, șef Catedra Medicina de familie
Bîrsan Mihail, conf.univ., Catedra Urologie și nefrologie chirurgicală
Bodruga Valentina, conf.univ., Catedra Stomatologia terapeutică
Borta Fevronia, persoană de serviciu, Căminul nr.13
Brenici Olesia, asis.univ., Catedra Stomatologia terapeutică
Brumărel Mihail, șef Catedra Farmacie socială
Bucșanu Elena, laborant, Catedra Protetică dentară și ortodontie
Bulat Lilia, îngrijitor încăperi, Blocul Morfologie
Cabac Vasile, conf.univ., Catedra Otorinolaringologie
Calmațui Larisa, îngrijitor încăperi, Catedra Chirurgie nr.2
Caraman Galina, îngrijitor încăperi, Bufetul Nr. 4
Carnet Victor,

usier, Blocul didactic Nr. 1
Cazac Anatol, cercetător st.super., Laboratorul Chirurgia reconstr. tractului digestiv
Cazacova Nina, șef filială, Biblioteca
Ceban Tatiana, lab. superior, Catedra Obstetrică și ginecologie
Cebotari Ecaterina, îngrijitor încăperi, Complexul sportiv
Cemărtan Elena, îngrijitor încăperi, Catedra Neurochirurgie
Ceoban Didina, lector superior, Secția Pregătire preuniversitară
Cernei Maria, contabil, Contabilitatea
Cernov Tamara, lab.superior, Catedra Chirurgie (FPM)
Cetuleanu Ecaterina, asist. univ., Catedra Chirurgie
Chiciuc Nicolai, îngrijitor teren, Complexul sportiv
Chivniuc Nicolae, persoană de serviciu, Căminul nr.6
Ciubotaru Eugenia, asist. univ., Catedra Urgență medicală
Câssa Lidia, redactor, Centrul Editorial poligrafic Medicina
Coca Natalia, operator MEC, Laboratorul Infecții intraspitaliere
Condriatuc Leonid, lab. superior, Catedra Sănătate publică și management "Nicolae Testemițanu"
Cucoș Nicolae, conf.univ., Catedra Medicina de familie
Danu Matrena, cercetător, Laboratorul Hepatochirurgie
David Ala, lector superior, Catedra Limbi moderne
David Efimia, îngrijitor încăperi, Blocul didactic Stomatologie
Diaconu Vladimir, lector superior, Catedra Educație fizică
Dolinscaia Galina, inspector, Centrul de pregătire Postuniversitară continuă
Dolinschi Ana, inspector, FPM Centrul de pregătire Postuniversitară continuă
Eșanu-Dumnazez Daniela, lector, Catedra Limbi moderne
Frunze Pantelemon, persoană

de serviciu, Căminul nr.6
Gătu Lora, asist.univ., Catedra Medicina de familie
Gavriliuc Ecaterina, persoană de serviciu, Căminul nr.5
Ghedeia Liusea, metodist coordonator, Secția Organizarea lucrului curativ
Gherman Ana, asist.univ., Curs Reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală
Gornea Filip, șef Catedra Ortopedie, traumatologie și chirurgie de campanie
Guțu Valentina, șef serviciu, Biblioteca
Guțul Tamara, conf.univ., Catedra Pediatrie nr.1
Haraja Nina, îngrijitor încăperi, Catedra Anestezologie și Reanimatologie nr.1
Hăbășescu Ion, conf.univ., Catedra Igiena
Iacob Gabriela, șef adjunct, Secția Relații externe
Ichim Veronica, metodist coordonat, Secția Relații externe
Ilică Tatiana, îngrijitor încăperi, Bufetul nr. 3
Ionișel Valentina, îngrijitor încăperi, Blocul didactic central
Isac Svetlana, laborant, Catedra Boli infecțioase la copii
Jantuan Eugeniu, asist.univ., Catedra Histologie, citologie, embriologie
Jaruh Galina, șef serviciu, Biblioteca
Kulcițkaia Stela, conf.univ., Catedra Pneumoftiziologie
Lazăr Svetlana, șef Secție Forme farmaceutice industriale, Centrul Farmacologic
Lescov Lilia, lab. superior, Catedra Chirurgie nr.1 "N. Anestiad" cu curs endoscopie
Lozan-Târșu Carolina, asistent, Catedra Microbiologie, virusologie și imunologie
Luchian Nicolae, lăcătuș, Complexul studentesc
Manoli Oxana, inspector, Secția Didactică
Mititel Tatiana, îngrijitor încăperi, Catedra Anatomie topografică și chirurgie operatorie
Mititelu Adriana, șef interimar Secția Juridică
Moraru Andrei, asistent, Catedra Ortopedie, traumatologie și chirurgie de campanie
Munteanu Maria, laborant superior, Catedra Medicină de familie
Nani Olga, asist.univ., Catedra Stomatologie terapeutică

Nistoreanu Didina, secretar științific
Ojovan Vitalie, șef Catedra Filosofie și bioetică
Onici Aurelia, asistent medical, Catedra Stomatologie terapeutică
Ostavciuc Anatolii, sudor, Complexul studentesc
Ostrovski Evghenie, șofer, Garaj
Paul Rostislav, ușier, Blocul auditorial
Pânzari Diana, specialist RP, Serviciul Relații publice
Parii Ion, lab. super., Laboratorul Evaluarea preclinică și clinică a medicilor
Pavliuc Galina, cercet. șt. super, Laboratorul Hepatochirurgie
Petrov Mihai, lector, Catedra Fiziologia omului și biofizică
Platon Lilia, laborant, Catedra Fiziologia omului și biofizică
Poiata Victoria, laborant, Catedra Igiena
Popa Gheorghe, conf.univ., Catedra Chirurgie generală-semiologie
Porubin Nadejda, operator MEC, Centrul editorial-poligrafic Medicina
Procoli Haritina, conf.univ., Catedra Pediatrie nr.2
Protopop Svetlana, lector superior, Catedra Biochimie și biochimie clinică
Raetchi Irina, tehnician dentar, Clinica Stomatologică
Railean Silvia, conf.univ., Catedra oro-maxilo-facială, stomatologie ortopedică și implantologie orală
Reuțchi Elena, asist.univ., Catedra Morfopatologie
Revenco Mircea, prof. univ., Catedra Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală
Rîncău Mihail, lăcătuș, Direcția de exploatare a complexului studentesc
Rusu Mihail, lăcătuș, Direcția de exploatare a complexului studentesc
Sagaci Margarita, infirmieră, Catedra Stomatologie terapeutică
Samoilov Olga, asist.univ., Catedra Obstetrică și ginecologie
Savina Diana, lector superior, Secția Pregătire preuniversitară
Semeniuc Anastasia, lector, Catedra Sănătate publică și management
Simcenco Lidia, ușier, Blocul

didactic nr. 4
Solovei Vsevolod, tehnician, Laboratorul Morfologie
Stati Lev, asist.univ., Catedra Ortopedie, traumatologie și chirurgie de campanie
Stăvilă Zinaida, muncitor, Centrul științific de Cultivare a plantelor medicinale
Șevțova Victoria, secretar proctor activitate didactică
Șimanschi Marcela, lector superior, Catedra Limbi moderne
Șvedenco Zoia, ușier, Blocul auditorial
Timercan Tatiana, asistent univ., Catedra Biochimie și biochimie clinică
Timuța Galina, persoană de serviciu, Căminul nr.7
Tonu Elena, preparator, Catedra Urologie și nefrologie chirurgicală
Țurcan Svetlana, cercet. șt.coord., Laboratorul Gastroenterologie
Țurcanu Galina, tehnician, Centrul Editorial-poligrafic Medicina
Vasilos Liubov, prof.consultant, Catedra Pediatrie și neonatologie
Vataman Vladimir, conf.univ., Catedra Morfopatologie
Voloșciuc Veronica, lector superior, Catedra Limbi moderne
Voloșina Maria, îngrijitor încăperi, Blocul didactic nr. 2
Voluța Vasiliu, lăcătuș, Căminul nr.5
Vozian Marin, asist.univ., Catedra Chirurgie nr.1 "N. Anestiad" cu curs endoscopie
Zaharova Galina, laborant, Catedra Chimie generală
Zariciuc Elena, asist. univ., Catedra Microbiologie, virusologie și imunologie

Senatul USMF "Nicolae Testemițanu"

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, nr. 165
mun. Chișinău,
MD 2004

Redactor-șef
Galina ȚURCAN
Fotografii de
Sergiu MIRONICA

Relații la tel.:
237 653, 205 175
E-mail: medicus.ziar@mail.md
relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, tir. 600 ex.
Comanda nr. 3823